

هذا كتاب

مرتكا سيتكان قزننك واقعه لاري بيمانند

بوكتاب نذك باصده سينه رخصت بيرلدى سازكى
پيطر بورحده ۱۹ نچى عنوار ۱۸۸۱ نچى يلده

بوكتاب باصده أولنمشدر قزان كوكوبين طبع خانه سند
مندش آوليننك رحيم جان جهان شاه اوغلى ننك
خرابتى ايلان ۱۲۹۸ نچى يلده

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گوشر او يازيننك سردايى آولى ننك ۋۇقاپىاي قىزى
 سايىمه ننك مرتكە بارب اوجماح تېمۇع كوردىكى ننك
 يىانى الله تعالى ننك امرى ايلان موئمن مسلمان لار غە
 فاسق منافق لرغە ھافىر و مشركلىرى كە بوكور كان
 لەكەنلى اعلام قىلغىل دىمەك موجبىچە برايىكى پاھە نصىحەت
 ذامە پراكنىدە قىلىق من بىندە ضىيقە ۋۇقاپىاي
 قىزى سايىمه ننك بوجاللىرى بىلدۈرمەك سبب بولىنى
 بن او ئىلەيىكى مرتكە كىيىوب تو بانىدە ذىكراولناچق حال
 لرى كوركان ايىدۇم آدملىر بنم سورىمە اپنانىماس لار
 مسحەرە ايىدۇب كولشىلر دىيوب فاش قىيامادۇم
 بىندە اوچوپچى مرتبە مرتكە باردىقىدە تو بن ياد اولنماچق

کوه سفه لر نه ک ای بد بخت نه او چون خدای تعالی نذک
 امرین تو تمیس نک کور کان حال لر ذکنی آدم لر کا فاش
 ای تمیس نک یعنی معلوم قیلماں سن دیب بیک قور قندیلار
 هیچ طاقت تو طار حالوم قالمه دی شول سبیدن آدم لر
 تو تمیسه تو تماس لر خدای تبارک و تعالی نذک بیور عین
 تو تمیق حکراک دیدیلار او زوم ننک حکور کان حال لر منی
 بیان قیلامن آدم لر مو ندین عبرت آلسونلار گخانه
 لار فدین توبه واستغفار قیلسونلار فسق اشلر یدین
 طیول سونلر دیو فصیحت فامهء بیاز دوم نصیحت
 او شبودور ربیع الاول آینده جو عه کیا پچه سنده پسیع
 نمازین اداء قیلقافم بعدوند طواره برلان یاتقان
 ایدوم او یاع حالمده دورت گشی کلمی دهی یتی
 یا شل قوش کلمی اول کشی کوک کوکرا کان تیک مهابت

بر لان تکبیر ایتوب کل دیلار وهم قور قتدیلر کافر سن
 دیب جواب صور دیلار الحمد لله مسلمان من دیب
 جواب بیر دوم آندین صوناک ایمان شرط نی بتکانچه
 تمام او قتدیلر مو ننک صونک های بد بخت الله تعالی ننک
 امن نه اوچون سیلامینچه یا شرب تور اسن دورت
 یاعمدین طیاق ایلان صو قدیلر ایکسی آق ایکسی یا شل
 صونکنده شول دورت تیاقلاری دورت اژدها بولدى
 دورتسی یانمدىن کلوب یوتارغه تور دیلر آغز لارندین
 او ت چاچلوب تورا هم کوزلر ندین یانوب تورغان
 او ت شکلی تورادر ینه شول دورت کشی لر لا ال
 الا الله محمد رسول الله دخی سبحان الله والحمد لله ولا الا
 الا الله والله اکبرنى او قتدیلر توبه ایت دور دیلر ینه
 شول دورت کشی دورت یرمدین تو تدیلر ایکسی

ایکی آیاعمدین ایکسی ایکی قولمدين توتدىلر ایکسی
 ایکی آیاعمدان ایکسی قولمدين توتوب جانمنی آلورغه
 بیلهه کلتوردیلز و کنه بیلهه ن کوکرا کمه کلتوردیلر
 کوکرا کهدین تهاق تو بینه کلتوردیلر ینهشول کشی
 برسی آیاغمدین گلوب بوغازلاڈی جانمنی سعب
 آلدیلر او زمه کورستىدیلر جانم آقدور جانمنی کوکا
 آشوردیلر آندین صونك او جماعه ایلقدیلر جان
 کوزوم ایلان او جماھنی کوردوم او جماحیر کاده کوکاده
 یتھی توراھم او تیک آقد ردھی بیک یاقتی دور قویاش
 کیک بالقوب تورادر قاراب بولمای کوز چاغلا دور وهم
 بولمه بولمه صرایلار بارھتی کورنمايدر الوان الوان فعہت
 لار یاشرل یاشرل طباقلر ایلان یاشرل یميشلار
 آق طباقلار بىلە آق یميشلر قويغان هم در یاقوت

یعنی چکسر دخی هر تور لک یعاصل بار بعضی بعض
 یا شل یفراقلر توکراک هم بو طاق فلار نده قوشلر
 صیرا شر لر قابو محمد امت لری توفله او یغانب
 صلوات شریف ایته لر شول صلوات شریف ثوابندین
 یارا تولدق بز دیب ایته لر شول صلوات شریف
 ایتکان کمسه نی خدای تعالی دین یار لقا دیو تلمیز ای باری
 خدا ایا بوقولنکنی یار لقا او جماده اورون بیرکل دیب
 ینه او جماده او زون یو یلوغ یکت و هم صلوت ملو قزلر
 بر سی ننک کیکان کیمی یتمش قات اکر کیوم لرون
 او چقه یوم سنک بر او چقه صیار شول قدری یو قه دور
 و دخی او جماح ننک هر ایشکنده لا اله الا الله
 محمد رسول الله دیب یا شل خط یار لغان اول
 او جماح یغامی ننک تو بنده یلغه لر بار هر یلغه دان

هر تورلى چىشە آغوب تورادر بعضى
 شكر تيك بعضى بالتيك بعضى سوت تيك
 وغىر صفات لر بىرلە آغادر وهم كەش صاوت
 لر بار وهم حور قىزلارى وهم حور يكت لارى صفت
 قىلورغە مەمكىن دكل او جماح نىڭ منكىان بىرون سىلاپ
 بىترور حال يوق اكىر كەم ايرسە شاك كلتورسە بواشلار ئە
 كافى بولور آندىن صونىڭ يېتى قات يېرنىڭ آستىنە توشر
 دىلر دورت كشى دەپ يېتى ياشل فوش وهم عرايدات
 مىدىنىنە كەر كۈز دىلر ھەم ميزان ترازو سەنى كۆكۈز دىلر
 تەوغ يقاسىنە اوچ آدمىنى ياقالىب ايلتوب صالدىلار جامىه
 يەنە يەتمىش از دها كلتور ب قويىدىلار از رلارنى دين او تىلر
 چقادور كۈز لارنى دين او تىك يانوب تورادر
 او زونلۇقلارى ھەم بىمۇكلى كلارى ۋرق آرشۇن قەدرىي

(۸)

نماز او قماغان کشى لار شول يلان لر بىلان عذاب
قىلىسە دىوب اىتەلر شول يلان لر مەتم بىلان سوزلاشە
باشلادىلر بوكوركان حاللرنى موئمن مسلمان لرغە
فاسق منافق لر كافر و مشرىك لر كا بلدىرسىنك
وسولاشمىسىنگ بىزىنى يوتارمز دىب اىتەلر بىرمز
يوتارمز بىرمز قوصارمز ويته بىرمز يوتارمز تمام يوطىپ
قوصب بىتر كاچ ينه يتى قىت يير يوتار ينه تموغ توپىنه
قويار مكر الله تعالى بىورعين توتسانىك قوتلورىسن
دېدىيلر شول كشى لار كواهلىق بىر ووب آنط اىتوب تەوغۇغ
يقادىنە اىتەدىيلر لا اله الا الله محمد رسول الله والله
آفط بولسون من خضر پىغمېرى بولور من منى طانعل
دېدى ينه اىكەنچىسى لا اله الا الله محمد رسول الله
آفط بولسون من ابراهيم پىغمېرى بولور من طانغل

دىدى يىنه اوچونچىسى لا اله الا الله محمد رسول الله و الله
 آنط بولسون من عيسى پىغمبر بولور من منى طانغل
 دىدى دور تانچىسى ايتدى لا اله الا الله محمد رسول الله
 والله آنط بولسون پىغمبر عليه السلام ايتكان صلوات شر يقىدى
 يارا تولغان فرشتە تر ورمن منى طانغل دىدى اول دورت
 پىغمبر عليهم السلام ننك كيكان كيم لرى ايكسى ياشلىتى
 شرقات كيكان لر يىنه قوشلارى او تە بىك ياشلى يىنه
 اول پىغمبر يىشل قوش اشبو سوزلەرنى ايتدى يىلر لا اله الا الله
 محمد رسول الله دىب و دخى محمد امتنە خبر وير كل دىدى
 يىنه اول پىغمبر يىتى ياشلى قوش او شبو سورلارنى
 ايديلاز غسل قويونوب پاك طهارة آلوب اوچ كون
 روزە تونسونلار و يىنە راست كونكلى بىرلان قربان چالسونلار
 كلڭناه لار دين توبه واستغفار قىلسون لر قارتلار

فارتلارغه ياشلر کا بايلار بايلارغه ودنيا مالنه
 آلدانهاسونلار وبارچه يازقلارندین توبه قيلسونلر
 وبارچه گناه لرندين وزنافلماقدين قايتسونلر وبورغه
 چلغه دشمان بولسونلر يغلاب آه واه ديب توبه
 قيلسونلر بش وقت نهازى قويماسونلر اوشبو
 آخر مولودا ايحان بره اوتماكلىنى تلسونلار
 وغير ئناه قياماقدىن ساقلانسونلر اوشبو ايتكان
 سورىزلىنى ايشتىپفلار كوب آدملا رايما سز قالدىلار
 آخرت حالنى دين خبر سز بولدىلر توبه قلاماديلار ودھى
 تيز لک او زه توبه قامەسىلر شكسز توبه قاپوغى باغلانورغه
 يعىن دور توبه قاپوغى بغلانغان صونكىنده توبه
 بولماز هرنە قدرى دين توتقوچى وتقوا عالم لرننك
 ونە قدرى تلک لرقبول بولە تورغان آدم لرننك تلاكلىرى

قبول بوله اس و صدقه قربانلری قبول بوله اس
 او قغان نهازلری و توتقان روزه لری قبول بوله اس
 دیدی لرایمدى بارچە محمد امتلری الله تعالی فی بردىب
 بلکان و محمد پیغمبر علیه السلام فی حق دیب بلکان لر و بارچە
 ڭناھلرندىن قايتىسونلىرى آشغوب تىز لك ايلان
 توبه بلکان لر و بارچە ڭناھلرندىن يېتى قات يېر
 آستىمنه يېتمىش منك شيطان لر فی طاشلاغان دىرلر
 يېر يۈزىنده فسىق فساد كوب لىكىندىن يېعنى آدم لر
 ننڭ ڭناھ شومىلغىنى يېرسى يېتمىش منك چىير صرحادو
 لرغە دارو او شبودور انشاء الله تعالى دىدىي لار او لقل
 اعوذ برب الناس سوره سنى يېتى مرتبە او شكوركاي
 يېنه سورە يېس شريف ننڭ او لاندىن آخر يېنه
 يېتسارقت او قوب او رکاي شغا تابقاي يېتى ياشىل

قوش دیب ایتکانه ز یتی فرشته دید یلر او شبول رایت دیلر
 لا الہ الا الله محمد رسول الله آنط ایتوب ایتمانز دیب
 ایتھلار یوقاریداعی ایتولکان سور سوزلارنى وهم
 خبرلاركا هر کم شک کلتورسە اشانىسى شکسىز
 کافراولور دنیادىن ايمان سز کيتار نعوذ بالله من شر
 ذاك ودغى اخلاص كونكى بىلان اوچ كون روزه
 توتپ قربان چالسونلار يتمش منك بلانى يعنى چىر
 صرخاونى كىترمك اوچون يتمش منك شىطانلار
 باغلا نور اوچون دید یلر وهم ايه ان بىلان او تەكللک لارينه
 سبب بولغاى و نعمت لارينه بىر كاي دید یلر
 اما بو خبر ناره سىئە ياش اوغلان واو طلا عوچى
 حیوانلار اوچون الله تبارك و تعالى فنك او ز صبر يدور
 قىل لارينه سو فوج اوچون قىل لارنى ايمان ايلاڭنه تو تار

اوچون دور دیدیلار هر کم یو نعهت نامه‌منی ایلدین
 ایلکام سجد دین مسجد کایور توب اوقوب فاش قیلسونلر
 اول یور تکوچی کمسنده اوچون خدای تعالی بر فرشته یارا تور
 اول کمسنده‌نی قیامت کادیکن خدای تعالی دین یار لقا یوتلام من
 بو خبر قوناقبای قزی سلیمه ننک خبری دور هم منم
 آلغاند دور اما خبرم یعنی کور کان حال لر و م معلوم او لنه
 یتمش منک از دها یو طار منز دیب طر الار بو خبر موجبنچه
 هم دورت پیغمبر ننک قور قتما قلاری بو یانچه معلوم او لنه در
 هم شول دورت کشی ایته دور بو خبر الله تبارک و تعالی
 ننک خبریدور بز کا بز دین سز کا سز دین بارچه
 محمد امته‌نه الله تعالی ننک آفر غی خبریدور موندین
 صونک خبر بوله اس دیدیلار بو خبر اوچ یلدین بیرلو در
 آدم لر شکلان میدر طاعت و عبادت قیلمای لر گناه دین

طیولالمايلر و عظانصيحتنى قلاقلارينه آلامايلر عبرت آلامايلر
 عالملى علم ايلان عمل قىلمايلر نفسنى آرزوسىمنه ايارهلىر
 نادانلىرى عالملىر سوزون تىكلايميلر عالملىرى دوشمان
 تو تالار كم دور و عظ نصيحت ايتور بولسىدآنى كم حقارت
 ئوره لار بىر سەن غىبىت قىلماقنى هم سوز يور تەكىنى
 هېچ زىسەكا صاناميلر يعنى سوزنى سوپىلاشمك دە
 پۇچ كىناھ يوق دىب حساب قىللار بىر سوزنى
 جىنكل مىازامق بىزىلە او لوغ كناھغە با تالار نە او كنج دور
 او شېومن اركە توبى استغفار قىلماى دنيادە آخرا لرنىدە
 او كنهاڭ فايىدە بىرمىس يىنە شول دورت ھىشى
 ايتە آذط اينوپ لا الله الا الله محمد رسول الله والله آنط
 بولسون خىلائى ئىلى يېتەش مەتك فرشتەلر ياراتىدوم
 دەخى اوج يەتن بىرىلى ايتىكان خېرىذاك بىرىمىدۇر دنيادە

علامت ظاهر قیلدی اول علامت شولدو رخدای تعالی کو
 کده بر یولدوز یارا تدی بر طرف ساچاوب تور دی مغرب
 طرفند، ین تو غب تون یاعند ین مشرق طرفینه بار دی
 آدم لر کوزی ایلان کوردی خو فلانه بیلر عبرت آلمادیلر
 آند ین خیر عبرت لر هم چو قدور شیل، بلا و قضا پیر صراحتیک
 و کافر لرنی ایر و ک قیلمات قیک او شپولر بارسی آدم لرننک
 شو ملعند ین در دیدیلر و دخی یو قاریمه عی ذکر
 اید لکان یتمش منک فرشته دنگز توبند ین تاش
 آلو بیر یوز ند کی آدمیلرنی تاش ایلان هلاک قیلاین
 دیسه لر هم شهر لارون یل ایلان بر برسن او رو ب
 هراب قیلا یق دیب ایقه لر خدای تعالی دین فرمان آلو ب
 مکر قانکلا تو فیقی تابوب گناه لردین استغفار قیلسه لر
 توبه زیلا یق دیب ایتسونار او شپو بلا و قضا

(۱۹)

وچير صرحاولاردين قوتلماق اوچون نماز لرنى
او قوسونلار اوچ كون روزه توتسونلر ودخي قربان
چالسونلر انساء الله تعالى قوتقارسە كرك دور من
قوناقبيا قزى سليمەنتك اوچونچى مرتبە بارمۇش شول
مغرب طرفندىن يولدۇز توغان يلىنى دىيە معلوم اولنە
شول يوقار يلىڭى ذكرى ولنغان كشى ننڭ آنطى بىنم آنطمەدر
لا الله الا الله محمد رسول الله والله آنط بولسون

* (تەمت تمام) *